

РЕШЕНИЕ

№ 4230

гр. София, 27.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 78 състав,
в публично заседание на 08.06.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пенка Велинова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **3205** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118, ал. 1 от КСО, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Подадена е жалба от К. И. П., адрес: [населено място],[жк], блок 3, вход Д, ЕГН [ЕГН], срещу решение № 2153-21-388 от 23 ноември 2022 година на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено разпореждане [ЕГН] от 29 август 2022 година на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

В жалбата се твърди че обжалваното решение и разпореждане са незаконносъобразни. Според жалбоподателят, той отговарял на условията за отпускане на социална пенсия от 8 март 2022 година, когато е искал да подаде документите си за получаване на такава. Бил в затвора и не е имал възможност лично да си подаде документите, съответно администрацията на затвора не му съдействала. Следвало да му се отпусне социална пенсия от датата на телковото решение. В съдебно заседание жалбоподателят поддържа жалбата си и излага същите съображения.

Според процесуалния представител на директора на ТП на НОИ жалбата е неоснователна, тъй като издателят на акта се е съобразил изцяло с разпоредбите на закона и е отпуснал социална пенсия от момента на подаване на заявлението.

СГП не е встъпила в процеса.

Съдът обсъди възраженията на страните и доказателствата по делото и намери за установено следното: Фактите не са спорни между страните и се установяват

непротиворечиво от доказателствата по делото, а именно: Жалбопотателят е подал заявление 2177-21-252 от 24 август 2022 година до Директора на ТП на НОИ, с което е поискал да му бъде отпусната социална пенсия за инвалидност на основание член 90а от Кодекса за социално осигуряване/л. 15/. Приложил е експертно решение номер 011023 от 8 март 2022 година на Териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ с определен процент трайно намалена работоспособност 80% и дата на инвалидизиране 10 януари 2022 година/л. 16-18/.

С разпореждане [ЕГН] от 29 август 2022 година на длъжностно лице по пенсионно осигуряване му е отпусната социална пенсия за инвалидност от от 24 август 2023 година в размер на 321,10лв./л. 25-26/. Разпореждането е връчено на жалбоподателя и в законния срок той е подал жалба срещу него пред директора на ТП на НОИ, с която иска да се измени датата от която му е отпусната социална пенсия. Иска да се отпусне от датата на издаване на ТЕЛК решението – март 2022г., а не от август 2022 година.

С оспореното решение на директора на тп на НОИ С.-град жалбата му е оставена без уважение. Административният орган е преценил, че жалбата е подадена от лице с правен интерес и в законния срок, но е неоснователна по следните съображения: С влязлото в сила ТЕЛК решение от 8 март 2022 година на жалободателя бил определен процент нетрудоспособност - 80% и дата на инвалидността, от която е придобил този дефицит - 10 януари 2022 година. При придобито право на пенсия от правно значение за датата на отпускане на пенсията се явявала датата на подаване на заявлението за пенсиониране. Ако заявлението е било подадено в двумесечен срок от датата на придобиване на правото на пенсия, тя се отпускала от тази дата, а ако заявлението е подадено след изтичане на този двумесечен срок - се отпускала от датата на подаденото заявление по аргумент от чл. 94, ал. 1 от Кодекса за социалното осигуряване/КСО/. Извън случаите по алинея 1, пенсия за инвалидност или добавка за чужда помощ се отпускала от датата на подаване на заявление от лицето, но не по-рано от датата на инвалидизирането, съответно от датата на определяне потребността от чужда помощ, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от изтичане на срока на обжалване на експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК по отношение на правоимащото лице, по аргумент от чл. 94, ал. 3 от КСО. В конкретния случай заявлението за отпускане на пенсия за инвалидност било подадено на 24 август 2022 година, което било след изтичане на нормативно определените приклучивни срокове и пенсията не можело да се отпусне от датата на придобиване на правото. Длъжностното лице действало при условията на обвързана компетентност и стриктно следвало да приложи разпоредбата на закона, без право на преценка. С тези мотиви е прието, че длъжностното лице по пенсионно осигуряване правилно е отпуснал социална пенсия за инвалидност от 24 август 2022 година, което е датата на подаденото заявление в ТП на НОИ С.-град.

Решението е в връчено на 10-ти септември 2023 година и в законния срок е обжалвано пред съда.

По делото по искане една жалбоподателя допуснат като свидетел М. И. М.. От показанията му се установява, че към датата най-излизане на ТЕЛК решението

жалбоподателят е бил в затвора - първоначално е бил в затвора в С. след това в К. и К.. Той искал от администрацията на затвора да му съдейства за своевременно подаване на документите за получаване на социална пенсия, като в случая тя бездействала, вследствие на което заявлението било подадено със закъснение. Фактът, че през март 2022г. жалбоподателят е бил в затвора се потвърждава и от представеното по делото удостоверение/л. 10/.

По делото жалободателите е представил и писмени документи, които според него удостоверяват невъзможността да подаде заявлението в срок, а именно постановления на административния ръководител на Софийска градска прокуратура от 29.07.2021 година и на прокурор при Апелативна прокуратура - С. от 8-ми септември 2021 година, с които се установява, че на жалбоподателя е отказано прекъсване на изпълнение наказанието лишаване от свобода. Съдът намира, че тези две постановления са ирелевантни по делото, доколкото са издадени преди процесното ТЕЛК решение и не удостоверяват факти във връзка с възможността да се подаде заявлението за пенсия в срок.

При така установените факти, съдът намира от правна страна следното: Оспорването, като направено от легитимирано лице с правен интерес, в законоустановения срок по чл. 118, ал. 1 от КСО и против акт, подлежащ на съдебно обжалване и контрол за законосъобразност, е процесуално допустимо.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореното решение е постановено от материално и териториално компетентния по смисъла на чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а” от КСО административен орган - директор на ТП на НОИ – С.-град, съгласно заповед № 1712/18.08.2015г. На Управителя на НОИ. Разпореждането на длъжностното лице по пенсионно осигуряване също е издадено от компетентен орган, което се удостоверява от приложената заповед № 1015-21-921/11/03.2020г./л. 39/ на Директора на ТП на НОИ- С.-град.

В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. Административните актове са издадени от компетентни длъжностни лица в предписаната форма. Посочени са фактическите и правни основания за издаване на актовете. Събрани са относимите доказателства. Актовете са мотивирани.

Актовете са постановени при спазване на материалния закон. Според разпоредбата на чл.98, ал.1, т.1 от КСО пенсиите и добавки към тях се отпускат, изменят, спират, възобновяват, прекратяват и възстановяват с разпореждане, издадено от длъжностно лице, на което е възложено ръководството на пенсионното осигуряване в териториалното поделение на НОИ или други длъжностни лица, определени от ръководителя на ТП на НОИ.

Решението и разпореждането се оспорват единствено в частта за датата от която се дължи пенсията, който въпрос е регламентиран в чл. 94. Ал. 1 и 3 от КСО, който е със следното съдържание:

„Чл. 94. (1) (Изм. - ДВ, бр. 1 от 2002 г., в сила от 01.01.2002 г., предишен текст на чл.

94 - ДВ, бр. 112 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 100 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 98 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им.

...

(3) (Нова - ДВ, бр. 112 от 2004 г., в сила от 01.01.2005 г., изм. - ДВ, бр. 104 от 2005 г., в сила от 27.12.2005 г., предишна ал. 2 - ДВ, бр. 100 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г., доп. - ДВ, бр. 99 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Извън случаите по ал. 1 пенсия за инвалидност и/или добавка за чужда помощ се отпуска от датата на подаване от лицето на заявление-декларация до териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК), но не по-рано от датата на инвалидизиране, съответно - от датата на определяне на потребността от чужда помощ, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от изтичане на срока за обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) по отношение на правоимащото лице”.

Правилни и съответни на закона са мотивите в обжалвания административен акт, че пенсия за инвалидност се отпуска или от датата на придобиване на това право само ако заявлението е подадено до два месеца от придобиване на правото, в случая – от издаването на заявлението, съгласно чл. 94, ал. 1 от КСО, или от датата на подаване на заявлението до ТП на НОИ, ако е пропуснат този срок и при условията на чл. 94, ал. 1 и 3 от КСО.

В случая жалбоподателят е пропуснал двумесечния срок за подаване на заявлението, поради което законосъобразно и в съответствие със закона изплащането на пенсията е разпоредено от 24.08.2022г.

Действително, жалбоподателят е ангажирал доказателства, чв срокът е пропуснат, поради това, че е бил в затвора и не е имал възможност да подаде лично заявлението. Това обстоятелство не може да се противопостави на изричните разпоредби на закона относно начина на определяне на началната дата за изплащане на пенсия. Материалноправните разпоредби на чл. 94 от КСО са императивни и административният пенсионен орган, работещ в условията на обвързана компетентност, е длъжен да се съобрази с тях, като ги приложи в тяхната точност, без да има възможност за самостоятелна преценка и отклоняване от съдържанието им. В случай, че поради бездействие на администрацията на затвора жалбоподателят е претърпял вреди, вследствие на по-късно подадено заявление за изплащане на пенсия, той има друг ред за компенсирането им, чрез подаване на иск за вреди. В случая административните органи по пенсионно осигуряване са спазили императивните норми на закона при определяне на началната дата за изплащане на пенсия.

Обжалваното Решение и потвърденото разпореждане са законосъобразни, поради което жалбата срещу тях следва да се отхвърли.

При този изход на делото и предвид своевременно направеното искане от страна на представителя на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, същото следва да се уважи на основание чл. 144 от АПК, вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК. Следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение, съгласно чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ в минимален размер – 100лв., доколкото делото не е от фактическа и правна сложност и е протекло в едно заседание.

Водим от гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ЖАЛБАТА на К. И. П., с адрес: [населено място],[жк], блок 3, вход Д, ЕГН [ЕГН], срещу решение № 2153-21-388 от 23 ноември 2022 година на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е потвърдено разпореждане [ЕГН] от 29 август 2022 година на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, в частта на датата от която на жалбоподателя е отпусната пенсия за инвалидност.

ОСЪЖДА К. И. П., с адрес: [населено място],[жк], блок 3, вход Д, ЕГН [ЕГН] да заплати на ТП на НОИ – С. - град, юрисконсултско възнаграждение в размер на 100.00 лв. /сто лева/.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

АДМИНИСТРАТИВЕН

СЪДИЯ: